

[Jes Lunde]

ske udspil i nytårstalen den 1. januar 1989, men vi var enige i, at der var behov for en grundlæggende selvkritik i den borgerlige lejr efter 6 borgerlige regeringsår, uden at man var kommet et skridt nærmere løsningen af problemerne.

Vi synes også, at det var godt, om de borgerlige partier lidt mere åbent sagde, hvad det var, de ville med samfundet, i stedet for at ændre det umærkeligt og gradvis gennem snesevis af småinitiativer, hvor det kan være svært at få fat i de overordnede sammenhænge.

For at fremme en konstruktiv debat offentliggjorde både Socialdemokratiet og SF derfor egne planer nogenlunde samtidig og begge før regeringens Århundredets Plan. Hr. Gert Petersen har redegjort for indholdet i SF's alternativ.

Regeringens plan blev en folkelig fiasko i en sådan grad, at regeringen den dag i dag er mærket af det. Planens filosofi var temmelig utilsløret, at nu skulle konservative erfaringer i udlandet omplantes til Danmark. Filosofien gik i sammentrængt form ud på at skabe en skarpere lagdeling i samfundet med en velstillet femtedel, der kunne udgøre samfundets dynamik og trække det hele igennem svære tider, en godt stillet midtergruppe, der så skulle glæde sig over ikke at være i bunden, og så et proletariat, der ikke skulle vente sig noget. De skulle tværtimod blive, hvor de var, gennem forringede levevilkår og forringede uddannelsesmuligheder, knægtelse af fagbevægelsen osv.

Århundredets Plan havde det hele i sig: en skattereform med social omfordeling, så det fløjtede, til gavn for de rigeste, en nedtrapping af samfundets engagement i erhvervspolitikken, uddannelsespolitikken og arbejdsløshedsforsikringen. Regeringen havde ikke helt mod til at foreslå så mange nedskæringer i det offentlige, at der var dækning for skattelettelserne, men også her var der hjælp at hente i det store udland. De nyslåede økonomiske teorier sagde nemlig, at de rige ville blive så lykkelige over deres skattelettelser, at de ville arbejde meget mere og dermed skabe en vækst, der helt kunne kompensere for det ellers truende hul i økonomien. Præsident Bush kaldte det før sin tiltræden for Woodoo Economics, og det viste sig endda at være dårlig magi, når man siden hen så på de økonomiske resultater i USA og England.

Århundredets Plan fik en ualmindelig dårlig modtagelse i den danske befolkning. Forargel-

sen over den asociale politik gik faktisk så vidt, at regeringen fik læst og påskrevet selv i Venstreforsamlinger, hvor folk med en gennemgående ringe indtjening på de sandede jorder i Nord- og Vestjylland ikke kunne se nogen grund til, at det var folk i de højere økonomiske luftlag, der nu skulle have en hjælpende hånd. Det var et flot folkeligt opgør, der fortjener at blive husket i dag.

Desværre blev regeringen jo siddende, selv om den dukkede hovedet. Planen blev lige så stille taget af bordet, nye skitser blev lavet – de gik samme vej – indtil regeringen henkastet lod forstå, at der for resten da heller ikke overhovedet var brug for nogen planer; så hellere forsøge at luske tingene igennem i et finanslovsforlig, tænkte regeringen åbenbart.

Og det er så dér, vi står i dag. Den flotte folkelige debat er blevet kørt ud på et sidespor, og taktikken i de lukkede korridorforhandlinger har fået overtaget. Her kan man helt anderledes lydløst likvidere dansk erhvervs politik ved at spare den ene konto efter den anden i Industriministeriet ned på nul. Man kan stramme grebet om den offentlige sektor ved at gennemføre helt uigennemsigtige lønsumsbesparelser, hvor vælgerne måske oven i købet reagerer mod den offentlige sektor i stedet for mod regeringen, når servicen bliver ringere og køerne på betjening længere.

Man kan skære i boligsikring og almennyttige boligvoter, man kan skære i uddannelsesmulighederne, og man kan indføre brugerbetaling hist og pist, uden at mange opdager det, før det er for sent.

De store skattemæssige omlægninger på finansloven kan ikke laves uden en forhandling med partierne bag skattereformen. Men regeringen har alligevel set sig i stand til at underminere skattereformen ved at lempe erhvervsbeskatningen og åbne for øget skattemæssig spekulation. Forligsbrud er åbenbart blevet en daglig foreteelse for regeringen, og vi spørger da os selv i SF, hvad det er, Socialdemokratiet overhovedet får for at overholde deres del af aftalerne på de områder, hvor Socialdemokratiet vel godt kunne være interesseret i en nyorientering.

Jeg tænker f.eks. på motorvejsbroen over Storebælt og de høje militærdgifter set i lyset af tøbruddet i Øst.